

Beretning, Støtteforeningens generalforsamling 8. marts 2018

I denne beretning vil jeg give et kort tilbageblik over de år, Støtteforeningen har eksisteret.

Initiativet til at stifte en forening med fokus på lyngbakkerne kom fra Borgerforeningen i Gl. Ryes bestyrelse. Baggrunden for ønsket var at sikre lyngbakkerne som offentligt tilgængeligt område, da der på det tidspunkt (i 2012) var nogle spekulationer om salg af arealet til private købere.

Man holdt et par indledende møder for at sondere interessen for idéen om at købe lyngbakkerne og at bringe arealet tilbage til det historiske udsende som netop lyngbakker og ikke skov. Det viste sig at rigtig mange mennesker i byen ønskede at bakke op om sagen.

Resultatet blev, at i august 2012 kunne man indkalde til stiftende møde i Støtteforeningen for Naturfond Gl. Rye. Den nye forenings formål var:

- at indsamle 250.000 kr. til at etablere en fond og
- at sætte gang i naturpleje i lyngbakkerne.

Naturpleje

Plejarbejdet kom i gang allerede samme efterår (2012) og det var tiltrængt! Lyngbakkerne var ved at springe i skov på det tidspunkt. Skanderborg Kommune støttede fra starten vores initiativ ved at betale hovedparten af det udstyr, der anvendes til plejarbejdet. Vi kastede os over den mest bynære del af lyngbakkerne først og fjernede birkeopvækst, masser af bævreasp, ørnebregner og gyvel i området. Alt sammen ved håndkraft i 2012 og 2013.

I 2014 blev der opsat en indhegning i den nordlige fenne, og der kom heste på som græsning. Lige siden har der gået heste i det område, som nu er kommet til at hedde "hestefolden". I takt med at der kom lidt hjælp til plejarbejdet fra dyrene, fik vi kræfter til at begynde på at fælde træer på Musebakken – og her fik vi virkelig vores sag for!

I 2015 fik vi hjælp til rydningsarbejdet af en "knusemaskine", som især på Musebakken gjorde en god indsats på de af skråningerne, som ikke er alt for stejle. Skanderborg Kommune bekostede dette arbejde. De meget stejle skråninger og dybe slugter i det område har dog fortsat skullet plejes manuelt, og det er der blevet arbejdet med på utallige plejedage siden.

I 2016 opsatte og betalte Skanderborg Kommune for hegn på Musebakken, så der kunne indsættes geder i den nye fold. Desværre blev det sådan, at der i 2016 kom for få geder på arealet i forhold til planerne. Det prøvede vi at gøre bedre i 2017 – ved at der kom mange flere geder i indhegningen. Det lykkedes også, at gederne gnavede græsset så meget ned, at fonden kunne opnå græsningsstøtte, men birkeopvæksten kunne gederne ikke holde nede. Det har vist sig, at vi åbenbart har en birke-art på bakkerne, som gederne ikke er begejstrede for at spise. Fonden vil undersøge nærmere, hvilke gederacer eller eventuelt andre dyr, vi fremover skal satse på at have i indhegningen på Musebakken.

Samtidig med at gederne holdt deres indtog i bakkerne i 2016, etablerede Støtteforeningen en gedehyrde-ordning. Det gik ud på at melde sig til at tilse gederne en gang i døgnet. Vi oprettede en kalender på hjemmesiden, som holder styr på, hvem der har gedepasser-tjansen hvornår. Stor tak til alle, som havde lyst til at bidrage til dette arbejde i både 2016 og 2017! Vi må se, om også bliver brug for det i år 😊

I 2017 blev der som de tidligere år holdt 6 fælles arbejdsdage i lyngbakkerne, 3 om foråret og 3 om efteråret – og der ud over har ”motorbanden” taget et ordentligt nap ind imellem. Stor tak til de frivilligere, der møder op til disse dage, og giver en hånd med, enten med selve plejeindsatsen eller med fremskaffelse og servering af forplejning. Det skal der også til – og i den forbindelse vil jeg på vegne af Støtteforeningens bestyrelse gerne rette en stor tak til Hotel Lyng Dal og Dagli’ Brugsen, som ved hver eneste plejedag stiller op med sponsorater i form af forplejning til de fremmødte.

I 2017 fik vi også en del hjælp ”udefra”.

Jordbrugets Uddannelsescenter fra Beder arbejdede i bakkerne en dag i maj og igen i september, og et hold studerende fra Skovskolen Djursland fra Auning var her to dage i juni. De ryddede både bregner og birk på Musebakken. Vi synes, det er fantastisk, at uddannelsesinstitutionerne på denne måde får mulighed for praktisk undervisning – og vi får hjælp samtidigt hjælp til den tungere del af plejearbejdet.

Som man kan se af det ovenstående, så er Skanderborg Kommune meget hjælpsomme og positivt indstillet over for samarbejdet, hvilket Støtteforeningens bestyrelse er meget glad for. Den store opbakning er en del af baggrunden for de resultater, vores arbejde har skabt – sammen med hundredvis af arbejdstimer, som de frivillige har lagt i plejeindsatsen og bestyrelsesarbejdet.

Fond og køb af bakkerne

Helt fra starten i 2012 var det jo meningen, at vi gerne ville købe en del af lyngbakkerne, og vi blev rådet til at det bedst kunne lade sig gøre, hvis vi etablerede en fond, som måtte være jordbesidder. Så sideløbende med naturplejen arbejdede Støtteforeningens bestyrelse også med det.

I juni 2014 var Støtteforeningens forarbejde kommet så langt, at vi havde fundet en håndfuld personer til at danne en fondsbestyrelse, vi havde fået skrevet vedtægter og ikke mindst – vi havde indsamlet 250.000 kr. som skulle bruges til at stifte fonden. Stor tak til indsamlerne og de mange private husstande og erhvervsvirksomhederne (Dagli’Brugsen, Kvickly Ry og Dansand), som ved deres donationer gjorde det muligt!

Fonden blev formelt stiftet, og i løbet af efteråret 2014 arbejdede fondens bestyrelse på at skrive en projektbeskrivelse, som skulle hjælpe med at skaffe kapital fra nogle fonde til at købe bakkerne for. Bestyrelsen samarbejdede med projektkonsulent Bendt Nielsen, som tog kontakt til A.P. Møller Fonden. Det var med stor glæde, at fondsbestyrelsen i december 2014 erfarede, at A.P. Møller Fonden valgte at bevilge 1.9 mio kr. til køb og pleje af lyngbakkerne. Den 14. januar 2015 kunne fondsbestyrelsen offentliggøres den glade nyhed på et informationsmøde i sognehuset. Der blev skålet og ønsket tillykke til hele byen, og takket for opbakning og stor indsats til alle involverede.

Formidling

Fondsbestyrelsen har i årene efter købet af arealet haft nogle drøftelser om næste skridt vedrørende formidling af lyngbakkernes historie og Gl. Ryes plads i Danmarkshistorien. Det er fondsbestyrelsens ønske at skaffe midler til opførelse af plancheudstilling, og måske køkken, spiseområde, toiletter og grejopbevaring. I øjeblikket ser man på muligheden for, at det kunne blive en del af møllens bygninger. Fondsbestyrelsen har igen hyret projektkonsulent Bendt Nielsen til at hjælpe med projektudvikling og ansøgning.

Medlemmer

Medlemstallet vokser stille og roligt. Vi er oppe på ca. 70 medlemmer. Og vi vil gerne være flere endnu. Vi vil gerne opfordre byens borgere til at

- melde jer ind i Støtteforeningen (100 kr. pr. husstand pr. år)
- tilmelde jer nyhedsbrevet (på kontaktformularen på hjemmesiden www.naturfond-glrye.dk eller send en mail til kassereren Susanne Bohøj på susanne@bohøj.dk)
- komme med input til arbejdet på diverse fællesmøder
- møde op til plejedagene.

Jeg vil gerne runde beretningen af med at takke:

- Alle de frivillige, der møder op til plejedagene eller på anden måde støtter vores arbejde
- Byens virksomheder, som sponserer forplejning
- Skanderborg Kommune for understøtning af vores arbejde
- Fondens bestyrelse for godt samarbejde
- Plejeudvalget og den øvrige bestyrelse i Støtteforeningen for godt samarbejde og hyggelige aftenmøder.

Jeg ser frem til endnu et godt år i Lyngbakkerne sammen med jer alle sammen.

Med venlig hilsen
Annette Rask Krogsøe
Formand